

Lösningssförslag tentamen 2022-06-09
1MA025 Linjär algebra och geometri I

1a) Ställer upp totalmatrisen

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 2 & a & 4 & 9 \\ 1 & 4 & a & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(-2) \cdot R_1 \rightarrow R_2 \\ (-1) \cdot R_1 \rightarrow R_3}} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & a-4 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & a-2 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\updownarrow} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & a-2 & -3 \\ 0 & a-4 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$a=4 \Rightarrow$ systemet saknar lösning

Antag $a \neq 4$ och fortsätt från steget innan:

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & a-4 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & a-2 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{/(a-4)} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 2 & a-2 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{(-2) \cdot R_2 \rightarrow R_1} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 0 & a-2 & \frac{-3(a-2)}{a-4} \end{bmatrix}$$

$a=2 \Rightarrow$ Nollrad $\Rightarrow$ Oändligt många lösningar

$$\begin{aligned} -3 - \frac{6}{a-4} &= \frac{-3(a-4)-6}{a-4} \\ &= \frac{-3a+12-6}{a-4} = \frac{-3a+6}{a-4} = \frac{-3(a-2)}{a-4} \end{aligned}$$

För $a \neq 2$ och $a \neq 4$ har systemet exakt en lösning.

Svar: $a=4 \Rightarrow$ systemet saknar lösning
 $a=2 \Rightarrow$ systemet har oändligt många lösningar

$a \neq 2, a \neq 4 \Rightarrow$ systemet har exakt en lösning

b) Antag $a=2$ och fortsätt lösa från a.

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{3}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{(-2) \cdot R_2 \rightarrow R_1} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 6 \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{3}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{aligned} x + 2z &= 6 \\ y &= -\frac{3}{2} \end{aligned}$$

$$\text{sätt } z=t \Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6-2t \\ -\frac{3}{2} \\ t \end{pmatrix} \quad t \in \mathbb{R}$$

Antag att $a \neq 2$ och $a \neq 4$ och fortsätt lösa från a.

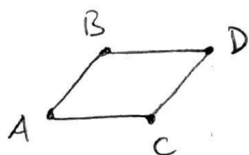
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 0 & a-2 & \frac{-3(a-2)}{a-4} \end{bmatrix} \cdot \frac{1}{(a-2)} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{-3}{a-4} \end{bmatrix} \begin{matrix} \leftarrow \leftarrow \\ \leftarrow \leftarrow \end{matrix} \begin{matrix} (-2) \\ (-2) \end{matrix}$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{a-4} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{-3}{a-4} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 3/(a-4) \\ -3/(a-4) \end{pmatrix}$$

Svar: För $a=2$: $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6-2t \\ -3/2 \\ t \end{pmatrix} \quad t \in \mathbb{R}$

För $a \neq 2, 4$: $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 3/(a-4) \\ -3/(a-4) \end{pmatrix}$

2. a)

$$\vec{AB} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\vec{AC} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$D = A + \vec{AB} + \vec{AC} = B + \vec{AC} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

$$\left(\text{eller } C + \vec{AB} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 4 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix} \right)$$

Svar: $D = (5, 2, 4)$

b) Area = $|\vec{AB} \times \vec{AC}| = \left| \begin{vmatrix} i & j & k \\ 4 & 1 & 2 \\ 3 & 1 & 1 \end{vmatrix} \right| = |(1-2)i + (6-4)j + (4-3)k|$

$$= |-i + 2j + k| = \sqrt{1^2 + 2^2 + 1^2} = \sqrt{6}$$

Svar: $\sqrt{6}$ a.e.

3. Om $\begin{bmatrix} 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & -2 \\ 2 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \sim I$ så är det en bas

Isåfall kan vi skriva $\vec{u} = x_1 \vec{v}_1 + x_2 \vec{v}_2 + x_3 \vec{v}_3 + x_4 \vec{v}_4$
och $\vec{w} = y_1 \vec{v}_1 + y_2 \vec{v}_2 + y_3 \vec{v}_3 + y_4 \vec{v}_4$.

vilket ger totalmatrisen

$$\left[\begin{array}{cccc|cc} 2 & 2 & 0 & 0 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & \pi \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \end{array} \right]$$

Vi löser a och b samtidigt:

$$\begin{aligned} & \left[\begin{array}{cccc|cc} 2 & 2 & 0 & 0 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & \pi \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & \pi \\ 2 & 2 & 0 & 0 & 0 & \pi \end{array} \right] \begin{matrix} \text{②} \\ \uparrow \\ \downarrow \end{matrix} \\ & \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & -2 & -1 & -\pi \\ 0 & 2 & -2 & -2 & -2 & -\pi \end{array} \right] \begin{matrix} \uparrow \\ \downarrow \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & -2 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 0 & 2 & -2 & -2 & -2 & -\pi \end{array} \right] \begin{matrix} \text{②} \\ \downarrow \end{matrix} \\ & \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & -2 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 2 & 2 & 0 & \pi \end{array} \right] \begin{matrix} \text{①} \\ \downarrow \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & -2 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 0 & 0 \end{array} \right] /4 \\ & \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & -2 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 2 & -2 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right] \begin{matrix} \uparrow \\ \text{②} \text{ ①} \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & 0 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 0 & \pi \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right] /2 \\ & \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & \pi \\ 0 & 1 & -2 & 0 & -1 & -\pi \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & \pi/2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right] \begin{matrix} \uparrow \\ \text{②} \text{ ①} \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|cc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & \pi/2 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & \pi/2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right] \end{aligned}$$

Koefficientmatrisen är ekvivalent med I vilket visar att $\underline{v}$ är en bas.

Svari: $\vec{u} = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ och $\vec{w} = \begin{pmatrix} \pi/2 \\ 0 \\ \pi/2 \\ 0 \end{pmatrix}$

$$4. \quad A \times B + B \times B = I$$

$$\Leftrightarrow (A+B) \times B = I$$

$$\Leftrightarrow (A+B) \times B B^{-1} = I B^{-1} \quad \text{om } B \text{ inverterbar}$$

$$\Leftrightarrow (A+B) X = B^{-1}$$

$$\Leftrightarrow (A+B)^{-1} (A+B) X = (A+B)^{-1} B^{-1} \quad \text{om } A+B, \text{ inverterbar}$$

$$\Leftrightarrow X = (A+B)^{-1} B^{-1}$$

Om vi kan hitta $(A+B)^{-1}$ och B^{-1}
så är $A+B$ och B inverterbara

$$(B | I) = \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) = (I | B^{-1})$$

$$\Rightarrow B^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$A+B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$(A+B | I) = \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \end{array} \right) = (I | (A+B)^{-1})$$

$$\Rightarrow (A+B)^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & -1 & -1 \\ -2 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{Så } X = (A+B)^{-1} B^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & -1 & -1 \\ -2 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \end{pmatrix}$$

$$\text{Svar: } X = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \end{pmatrix}$$

$$\text{Kontroll: } (A+B) \times B = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & -1 & -1 \\ -2 & 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = I$$

$$5, \quad \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 & 1 \\ x & 3 & 1 & x \\ x & x & 1 & 1 \\ 1 & 1 & x & x \end{vmatrix} \stackrel{\textcircled{1}}{\leftarrow} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 & 1 \\ x & 3 & 1 & x \\ x & x & 1 & 1 \\ x+1 & x+1 & x+1 & x+1 \end{vmatrix}$$

$$= (x+1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 & 1 \\ x & 3 & 1 & x \\ x & x & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} \stackrel{\textcircled{-1}}{\leftarrow} = (x+1) \begin{vmatrix} -3 & -2 & 4 & -3 \\ x-1 & 2 & 1 & x-1 \\ x-1 & x-1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= -(x+1) \begin{vmatrix} -3 & -2 & -3 \\ x-1 & 2 & x-1 \\ x-1 & x-1 & 0 \end{vmatrix} = -(x+1)(x-1) \begin{vmatrix} -3 & -2 & -3 \\ x-1 & 2 & x-1 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} \stackrel{\textcircled{1}}{\leftarrow}$$

$$= -(x+1)(x-1) \begin{vmatrix} -3 & -2 & -3 \\ x-4 & 0 & x-4 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = -(x+1)(x-1) \begin{vmatrix} -1 & -2 & -3 \\ x-4 & 0 & x-4 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix} \stackrel{\textcircled{-1}}{\leftarrow}$$

$$= (x+1)(x-1) \begin{vmatrix} -1 & -3 \\ x-4 & x-4 \end{vmatrix} = (x+1)(x-1)(x-4) \begin{vmatrix} -1 & -3 \\ 1 & 1 \end{vmatrix}$$

$$= 2(x+1)(x-1)(x-4) = 0 \quad \Leftrightarrow \quad x = -1, 1, 4$$

Svar: $x = -1, 1, 4$

6.a) l_1 och l_2 skär varandra om

$$\begin{cases} -2+2t = 4+s & (1) \\ -1+t = -1-s & (2) \\ 1 = 3+s & (3) \end{cases} \text{ för något } s \text{ och } t$$

$$s = 1-3 = -2 \Rightarrow \text{ins. i (2)} \Rightarrow t = -1 - (-2) + 1 = 2$$

$$(1) : -2 + 2 \cdot 2 = 2 \quad 4 - 2 = 2 \quad \text{ok}$$

$$(2) : -1 + 2 = 1 \quad -1 - (-2) = 1 \quad \text{ok}$$

$$(3) : 1 \quad 3 + (-2) = 1 \quad \text{ok}$$

Så: linjerna skär varandra. v.s.v.

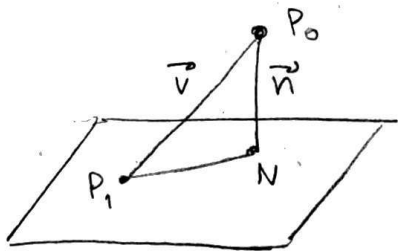
Svar: Skärningspunkten är $\begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

$$b) \quad \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{vmatrix} i & j & k \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \end{vmatrix} = (i - 2j - 3k) = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ -3 \end{pmatrix}$$

ger normalvektorn till planet som linjerna ligger i.

Planet Π har normalvektor $\begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ vilket vi läser av. Dessa vektorer är parallella. Alltså är planen parallella. v.s.v.

c)

Tag en punkt P_0 på Π och hitta punkten N på det andra planet som vi kallar Π_2 .

Tag en punkt P_1 i Π_2 och projicera $\vec{v} = \vec{P_1P_0}$ på $\vec{n}$.

$$P_0 = \begin{pmatrix} -5 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad P_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \vec{v} = \vec{P_1P_0} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -5 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 7 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\vec{n} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$$

$$\vec{v}_{\vec{n}} = \frac{\vec{v} \cdot \vec{n}}{\vec{n} \cdot \vec{n}} \vec{n}$$

$$= \frac{\begin{pmatrix} 7 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}}{\begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}} \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} = \frac{-7}{1+4+9} \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} = -\frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 1/2 \\ -1 \\ -3/2 \end{pmatrix}$$

$$\text{Avstånd: } |\vec{v}_{\vec{n}}| = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\right)^2 + 1^2 + \left(\frac{3}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{4}{4} + \frac{9}{4}} = \sqrt{\frac{14}{4}} = \sqrt{\frac{7}{2}}$$

$$\text{Svar: } \sqrt{\frac{7}{2}} \text{ l.e.}$$

7 a)

$$[T] \underbrace{\begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}}_X = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & -1 & 1 & 4 \\ 3 & 2 & 1 & 2 \end{bmatrix}}_B$$

$$\Leftrightarrow [T] = B X^{-1}$$

$$[X|I] = \left[\begin{array}{cccc|cccc} 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\sim} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{-2} \\ \textcircled{-1} \\ \end{matrix}$$

$$\xrightarrow{\sim} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 1 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 0 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \end{matrix} \xrightarrow{\sim} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 1 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 0 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{-1} \\ \end{matrix}$$

$$\xrightarrow{\sim} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1/2 & 1/2 \end{array} \right] = [I|X^{-1}]$$

$$[T] = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 1 & 4 \\ 3 & 2 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

(Kontrollera att $[T]$ är rätt genom att beräkna $[T]x$ och se att det blir B .)

Svar: $[T] = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

b) $T \vec{x} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$

Svar: $\begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$

8 A $m \times n$ -matris $\Rightarrow A^T$ $n \times m$ -matris
 $\Rightarrow A^T A$ $n \times n$ -matris.

För en $n \times n$ -matris B gäller följande ekvivalens:

B inverterbar $\Leftrightarrow B\vec{x} = \vec{0}$ har endast lösningen $\vec{x} = \vec{0}$
 ($\vec{x}$ $n \times 1$ -vektor)

Om vi kan visa $[A^T A \vec{x} = \vec{0} \Rightarrow \vec{x} = \vec{0}]$

så vet vi att $A^T A$ är inverterbar.

Antag därför $A^T A \vec{x} = \vec{0}$. Vi ska visa att $\vec{x} = \vec{0}$ följer.

För en linjär avbildning $A: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$
 (dvs en $m \times n$ -matris A)

så gäller följande ekvivalens:

$\text{rang}(A) = n \Leftrightarrow A\vec{x} = \vec{0}$ har endast lösningen $\vec{x} = \vec{0}$.

Om vi kan visa att $A\vec{x} = \vec{0}$ är vi alltså klara.

För en vektor $\vec{v}$ gäller $|\vec{v}|^2 = \vec{v}^T \cdot \vec{v}$. Vi har alltså

$$|A\vec{x}|^2 = (A\vec{x})^T A\vec{x} = \underbrace{\vec{x}^T A^T A \vec{x}}_{=\vec{0} \text{ enligt antagande}} = \vec{x}^T \cdot \vec{0} = 0$$

Vi vet att $|\vec{v}|^2 = 0$ om och endast om $\vec{v} = \vec{0}$

Alltså gäller $A\vec{x} = \vec{0}$ så vi är klara.

$\Rightarrow A^T A$ är inverterbar v.s.v.

Specialfall A $n \times n$ -matrix:

$$\text{rang } A = n \iff A \text{ invertierbar} \iff A^T \text{ invertierbar}$$

$$\Rightarrow A^T A \text{ invertierbar v.s.v.}$$